

KL's forslag til ny styringsmodel på beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesområdet er i dag kendetegnet ved at være underlagt et omfattende og flerdimensionelt styrings- og kontrolparadigme, der skaber uigennemsigthed og fjerner ressourcer fra kerneopgaven.

For det første medfinansierer kommunerne de godt 100 mia. kr., som vi årligt bruger på forsørgelsesydelse på beskæftigelsesområdet. Det giver den enkelte kommune et tydeligt og mærkbart økonomisk incitament til at levere en effektiv beskæftigelsesindsats for alle målgrupper.

For det andet er der ved siden af den økonomiske incitamentsstruktur lovfastsat en lang række krav til beskæftigelsesindsatsen, bl.a. om Min Plan, CV-oplysninger og registrering på Jobnet samt antallet af - og formen på - samtaler med borgerne. De lovfastede krav suppleres af tilsynsmålinger og benchmarking af kommunerne, herunder fokusmål om antal samtaler og tilbud. Manglende målopfyldelse mødes med krav om kommunale redegørelser og kan medføre, at kommunen sættes under administration.

For det tredje er beskæftigelsesområdet underlagt et omfattende økonomisk og indholdsmæssigt tilsyn. Det indebærer i praksis bl.a. kommunal revision, der årligt vurderer beskæftigelsesindsatsen ud fra en lang række centralt fastsatte datapunkter. Den kommunale revision suppleres bl.a. af kritisk forvaltningsrevision. Både Ankestyrelsen og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering forestår løbende tilbunds gående praksisundersøgelser og fokusrevisioner af ordninger og ydelser, der medfører anbefalinger og indskærpselser til administrationen af beskæftigelsesindsatsen. Foruden at medføre kommunale revisionsdata og fokusrevisionsrapporter, overvåges og udstilles løbende data om beskæftigelsesindsatsen i hver enkelt kommune for alle målgrupper og indsatser.

For det fjerde udmeldes årligt en række nye beskæftigelsespolitiske minister-mål, som kommunerne skal pejle efter i tilrettelæggelsen og forvaltningen af beskæftigelsesindsatsen.

Totaliteten af mål og det samlede tilsynstryk medfører en massiv overstyring af beskæftigelsessystemet, der i vidt omfang trækker ressourcer fra kerneopgaven til bureaukrati og processtyring. Der er behov for at slanke den nuværende styringsmodel, både fordi den er unødigt ressourcetung, men først og fremmest fordi den har et uhensigtsmæssigt fokus på aktivitet og rettidighed, fremfor kerneopgaven at bistå ledige og virksomheder. Det betyder, at vi får aktivitet for aktivitetens skyld. Det har den konsekvens, at vi bruger ressourcerne forkert og spænder ben for at levere en effektiv jobrettet indsats for de jobparate, og en jobrettet håndholdt indsats for og med borgere på kanten af arbejdsmarkedet.

Dato: 23. april 2024

Sags ID: SAG-2024-00843
Dok. ID: 3449517

E-mail: KBE@kl.dk
Direkte: 3370 3287

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

I det følgende vil KL kort skitsere en ny fokuseret mål-, og styringsmodel.

Kommunerne skal vurderes på deres resultater og proceskrav bør i meget vidt omfang udgå. Det er et politisk ansvar i hver kommune, at der leveres en individuel, meningsfuld og effektiv indsats over for alle borgere og en god virksomhedsservice over for alle virksomheder.

Folketinget og relevante aktører skal fortsat kunne følge kommunernes resultater og indsats via offentligt tilgængelige data f.eks. på Jobindsats.dk.

KL mener også, at kommunerne skal måles på den service, som ydes over for borgere og virksomheder. Derfor foreslår KL, at resultatopfølgning suppleres med landsdækkende borger- og virksomhedsundersøgelser. Helt konkret foreslår KL nedenstående model, som uddybes i det følgende.

Ny mål, styrings- og udviklingsmodel på beskæftigelsesområdet

Politiske mål

Folketinget og Beskæftigelsesministeriet skal som i dag udstikke den overordnede retning for den nationale beskæftigelsesindsats. Lokalpolitikkerne skal forholde sig til de nationale mål samt fastsætte øvrige relevante lokale mål, som udmøntes i den lokale beskæftigelsesstrategi.

Resultater og styring

Kommunerne skal måles på resultater, dvs. hurtigt at få ledige/sygemeldte i job eller uddannelse og forebygge langvarig, offentlig forsørgelse. Derfor bakker KL op om Beskæftigelsesministeriet benchmarkingmodel, hvor kommunernes resultater vurderes ved at se på, hvor mange borgere, der er på offentlig forsørgelse i den enkelte kommune, sammenholdt med det forventede antal på forsørgelse beregnet på baggrund af den enkelte kommunes rammevilkår.

KL mener dog, at der er behov for et serviceeftersyn af den bagvedlæggende model ift. bl.a. pendlingsområder og førtidspension. Der er samtidig

Dato: 23. april 2024

Sags ID: SAG-2024-00843
Dok. ID: 3449517

E-mail: KBE@kl.dk
Direkte: 3370 3287

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

behov for at lade den nuværende rangering af kommunerne udgå. Rangeringen giver anledning til meget diskussion og oplevelse af uretfærdighed, og det svækker selve benchmarking-modellens legitimitet.

For de udsatte borgere i beskæftigelsessystemet er der behov for en mere nuanceret definition af formålet med indsatsen og dermed, hvordan vi vurderer resultater. Formålet for de udsatte er både progression mod beskæftigelse og øget livsmestring.

KL foreslår følgende fire elementer i en fremtidig styringsmodel:

- Jobindsats.dk skal fortsat understøtte resultatopfølgning.
- Fremadrettet skal man fortsat kunne monitorere den indsats, de ledige deltager i. Men der skal ikke være opstillet måltal og firkantede definitioner af, hvilken form for kontakt og hvilke typer tilbud, der "tæller med".
- For de udsatte borgere udvikles en model med en række indikatorer for progression mod beskæftigelse og øget livsmestring: (1) Borgerundersøgelse, hvor borgerne vurderer udbytte, mening, sammenhæng, involvering og fremdrift. (2) Sagsbehandleres vurdering af fremdrift i langvarige sager. Det kan fx ske i forbindelse med afklaringsretten efter to år, hvor sagsbehandlerne alligevel skal vurdere hver enkelt borger.
- Borger- og virksomhedsundersøgelser skal bruges systematisk i opfølgning på hhv. indsatsen overfor de ledige/sygemeldte og ift. den service, som virksomhederne oplever.

Tilsyn

Tilsynet skal fremover primært bygges op om den kommunale revision. Den nye digitale revisionsmodel sikrer i dag en god balance mellem behovet for national kontrol og det lokale behov for opfølgning på indsatser.

Praksisundersøgelser i Ankestyrelsen skal også fortsat være et værktøj, som måler den juridiske kvalitet i kommunernes sagsbehandling.

Læring og udvikling

Kommunerne har forsat behov for en national understøttelse af den lokale beskæftigelsesindsats. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering bør fremover i højere grad have fokus på metodeudvikling. Tilsyn og kontrol skal fylde mindre, og styrelsen skal i stedet være et videnshus, som understøtter den lokale indsats med faglig viden, data og analyser.

Dato: 23. april 2024

Sags ID: SAG-2024-00843
Dok. ID: 3449517

E-mail: KBE@kl.dk
Direkte: 3370 3287

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3